

Nieuwsbrief augustus 2011

Buenos días!

Enlaces Comunitarios Internacionales sluit de eerste fase van zijn educatief programma af dus is het tijd om terug te blikken op de voorbije zes maanden. We zijn zeer dankbaar voor jullie zeer welgekomen steun.

Achtergrond

In december 2009 verhuizen Manuel en ik naar het dorp Tecuanipan, op 40 min van de grootstad Puebla waar we een jaar lang bezig zijn geweest met het bouwen van ons huis, opgetrokken in natuurlijke en lokale bouwmaterialen. We dopen ons stekje *Casita de Barro*, naar de leem die we verwerkt hebben in bouwstenen en muren. We integreren een droogtoilet, een regenwateropvangsysteem, filtering van zeepwater voor hergebruik en zonne-energie voor waterverwarming. Allemaal toegankelijke technieken die ons bestaan aanzienlijk duurzamer maken. Ons doel is om aan levende lijve het reilen en zeilen van dit zogenaamd duurzaam bestaan te ondervinden om op die manier families rondom ons te inspireren en informatie ter beschikking te stellen zodat ze deze technieken ook kunnen toepassen.

Duurzaamheid

Wat betekent deze term duurzaamheid eigenlijk. Ik vind het belangrijk dieper in te gaan op het concept van duurzaamheid omdat het een veel complexer discours inhoudt dan dan alleen het ecologische aspect. We zijn allemaal wel min of meer op de hoogte van het belang van recyclage, carpooling, organische producten, waterzuinigheid en alternatieve energiebronnen, o.a. Ook in Mexico bestaan er initiatieven rond recyclage en organisch consumeren, acties tegen gebruik van plastieke zakken in de winkels, en het gebruik van zonnenergie. Maar staan we stil bij het feit dat sociale rechtvaardigheid en gelijkheid ook een voorwaarde is voor duurzaam leven? De Mexicaanse samenleving is getekend door een schrijnende sociale onechtvaardigheid en ongelijkheid. In deze context waar de strijd tegen armoede en ongelijkheid niet op de nationale agenda staat krijgt het begrip duurzaamheid een diepere dimensie. Kan je je een duurzaam leven inbeelden als je je genoodzaakt voelt om je familie achterlaten en te emigreren naar de VS ofwel je aan te sluiten aan het netwerk van drughandel omdat je slechts 7.5 euros ⁽¹⁾ per dag verdient?

Duurzaam leven daagt ook onze consumptiepatronen uit, en de waarden van succes, welvaart en geluk die we daaraan vasthangen. Maakt die nieuwe auto je gezin echt zoveel gelukkiger zoals de reclame het ons doet geloven? En in hoeverre zijn we bewust van de onderliggende sociale - en milieuproblematieken veroorzaakt door het huidige

---

¹ : *In 2010 Mexico had 53 million people living in poverty, according to the Monterrey Institute of Technology. Half the country's population lives in poverty, and almost 20% in extreme poverty. Some estimate that there are more workers in the economy's informal sector than in the formal one. Even for those working, according to the Bank of Mexico, 95% of the 800,000 jobs created in 2010 paid only \$10 a day.*

economisch systeem gebaseerd op consumptie. Ik raad je de documentaire *The story of stuff* op youtube eens te bekijken. <http://www.youtube.com/watch?v=9GorqroigqM>

Het is een complexe opdracht om deze dimensies van duurzaamheid te integreren in onze projectwerking hier in San Jeronimo Tecuanipan. We hopen samen te kunnen werken met jongeren en hun families, met de lokale regering, en universiteiten en zo kansen te creëren voor een duurzaam leven in gemeenschap.

Uitdagingen

Diegenen die bekend zijn met projectwerking zullen wel beamen dat de efficiëntie van kant en klare projecten die van buitenaf klaargestoomd zijn minimaal is. Dit soort projectwerking versterkt alleen de paternalistische mentaliteit die door Mexicaanse politici gebruikt wordt. Zolang je de mensen een zak suiker geeft zullen ze wel loyaal zijn en je corruptieschandalen accepteren. Deze vorm van samenwerking willen we doorbreken door de deelnemers van het project van bij het begin in te schakelen en verantwoordelijk te houden voor het succes van het project. We zijn ervan overtuigd dat het succes van een project te meten is aan hoezeer de families zelf investeren in het project en dat vraagt tijd.

Een andere uitdaging sterk ingebed in de mexicaanse mentaliteit – veroorzaakt door hun Indiaans verleden en de wrede uitroeiing hiervan door de Spanjaarden - is het sociaal aanzien dat je verkrijgt door je huidskleur. Met een blanke huid en lichte kleur van ogen geraak je verder op de sociale ladder. Je kan je wel inbeelden hoe vaak ik aangesproken wordt als *La Guera*- de blanke- en alleen daarvoor al gerespecteerd word. In het algemeen wordt er verondersteld dat als je blank van huid bent je van rijke afkomst bent, je genoeg connecties hebt om het ver te maken en je van alles de kennis hebt. We willen dit beeld doorbreken door de lokale kennis te herwaarderen. Het zijn niet de specialisten van buiten af (de ingenieur, de dokter, de onderwijzer, de politicus...) die met de oplossing kunnen komen. Deze specialisten kunnen wel hun steentje bijdragen maar zullen nooit de complexiteit van de situaties volledig kunnen inschatten.

De projectwerking

Educatief programma.

Op een namiddag komt Doña Karen, de bakkerin die van ons, door de zoete geur van vers gebakken broodjes haar trouwe klanten heeft gemaakt, naar ons toe en vraagt of we haar dochter Anahi niet kunnen helpen. Ze heeft moeilijkheden met lezen en schrijven. De moeder verklaart dat ze pas verhuisd zijn van de grootstad Mexico city waar ze een zeer geïsoleerd leven leidden. De buurt, gekenmerkt door armoede en geweld, maakte dat Anahi zelden buiten kwam en dus niet veel vriendjes had. Anahi zegt niet veel de eerste keer dat ik haar ontmoet en met moeite kijkt ze me aan. Zij was onze eerste studente en 6 maanden later en 48 medestudenten verder, begint Anahi niet alleen te lezen maar is ze helemaal opengebloeid. Ze lacht en vertelt honderuit van wat er allemaal gebeurt op school.

En wij zijn tevreden want niet alleen krijgen we vaak vers gebakken broodjes toegezonden, vers gelegde eieren van de kippen, een voorraad verse tortillas voor de week of *tamales* van andere moeders die het programma appreciëren maar ook omdat we voelen dat we een plaatsje veroverd hebben in Tecuanipan. Steeds meer jongeren nemen deel aan het educatief programma en zo krijgen we ook steeds meer families op bezoek die meer willen weten over het programma en geïnteresseerd zijn in *Casita de*

Barro. Er is een band van vertrouwen die groeit en dat is een goede basis voor de projectwerking.

3 pijlers van het educatief programma:

1. Stimulering van de basis leervaardigheden (geheugen, aandacht, coordinatie, logisch denken, o.a.)
2. Socio-emotionele ontwikkeling (welbevinden, zelfbeeld, sociale competentie, conflict resolutie, solidariteit, o.a.)
3. Vorming rond ecologie en duurzaamheid

Activiteiten:

Zomercursus

Tijdens de zomer hebben we een zomercursus georganiseerd voor jongeren van het dorp. Water was een centraal thema waarrond we allerlei activiteiten hebben georganiseerd zoals het opkuisen van de nabije rivier. We hebben ook de piramide van Cholula bezocht die op 30 min van Tecuanipan gelegen is. Verscheidene families uit het dorp hadden de piramide nog nooit bezocht. En op de laatste dag zijn we naar Africam Safari- de zoo van Puebla- geweest. Een hele belevenis voor jongeren die opgroeien tussen dieren op het platteland.

Engelse les

Op aanvraag van verscheidene ouders hebben we een cursus Engels geopend. Vele jongeren hebben familieleden die naar de VS emigreren op zoek naar een betere toekomst. Onze straat telt vijf families waarvan drie vaders jarenlang hun toevlucht hebben gezocht in New York. Onze burens- Don Alfredo en Doña Rosa- hebben 10 kinderen grootgebracht in Tecuanipan en de helft van hen wonen en werken nu in New York. Waarschijnlijk zal een groot deel van de jongeren die deelnemen aan het programma daar ook terechtkomen als ze oud genoeg zijn om te werken. Vandaar dat de ouders hun kinderen willen voorbereiden. Voor ons is het een mes dat langs twee kanten snijdt. Natuurlijk willen we dat de jongeren die in de VS terechtkomen al wat Engelse achtergrond hebben om zich te kunnen verweren. Maar langs de andere kant hopen we dat de jongeren genoeg alternatieven vinden in hun dorp of omstreken en niet hun streek moeten verlaten op zoek naar werk.

Bouwactiviteiten

Het **droogtoilet** is in gebruik. De jongeren van het programma gebruiken dit toilet, ze zijn geïnformeerd en overtuigd. Met de hulp van een Duitse ingenieur die als vrijwilliger met *Enlaces Comunitarios Internacionales* heeft samengewerkt hebben we een prototype **draagbaar-droogtoilet** uitgedokterd. Het is een draagbaar model met als de doel de families in Tecuanipan een kans te geven dit draagbaar droogtoilet voor een tijdje uit te proberen zodat ze zichzelf van het simpele gebruik kunnen overtuigen. Tijdens een inleefreis van studenten uit USA in juli hebben we een voetbaltornooi georganiseerd en hebben een honderdtal deelnemers gebruik gemaakt van het droogtoilet. Alles is goed verlopen en dat gaf ons een grote voldoening.

De bouw van het **klaslokaal** krijgt een artistiek ontwerp. We werken samen met het architectenbureau OJTAT (www.ojtat.org), een interessant initiatief dat ecologische technieken verwerkt in hun ontwerpen. Het ontwerp van het bamboe dak zal de omliggende heuvels imiteren, niet alleen door zijn vorm maar ook door het feit dat het dak met grasplanten bedekt zal worden. We nodigen de families van de kinderen die

deelnemen aan het programma uit om te helpen eenmaal de plannen door de architect goedgekeurd zijn. Als oefening hebben we tijdens het verlengd weekend ter gelegenheid van de Mexicaanse onafhankelijkheidsdag een lemen schoolbank gemaakt. De snelheid, kracht en vrolijkheid waarmee de vaders stenen en bergen aarde manipuleren hebben ons overdonderd.

Enlaces Comunitarios Internacionales heeft een stuk **grond** aangeworven in Tecuanipan om zijn centrum in de toekomst in Tecuanipan uit te bouwen en zo te kunnen te functioneren als lokaal en regionaal vormingscentrum rond organisch telen en ecologisch bouwen. In samenwerking met een lokale boerenfamilie zijn we begonnen met de teelt van *amaranto* (een Mexicaan proteïne rijke graangewas). We hopen met de verkoop van dit graan langzamerhand fondsen te werven voor de bouw van het centrum.

Inleefreizen

40 jongeren uit de USA die tijdens de zomer op inleefreis zijn geweest hebben meegeholpen aan de bouw van de eerste lemen **houtstoof** in Tecuanipan, in de keuken van onze buurvrouw Doña Rosa. De traditionele manier van het maken van Tortillas is op een bakplaat boven een open haardvuur. Deze keukens worden *cocina de humo* genoemd –omdat de rook van het houtvuur en de roet dat zich binnenin de keuken ontwikkelt, de muren en plafonds zwart kleurt. Stel je voor wat het doet met de longen van de vrouwen die dagelijks die rook binnenademen. Er is echter een goedkoop alternatief en dat is namelijk met een mengeling van klei, zand, stro en water het haardvuur dichtmetselen en via een tunnelsysteem de hete lucht van de ene bakplaat naar de andere geleiden en op het einde de hete lucht naar buiten afleiden. Zo wordt er minder hout verbrandt wat ook betekent dat er minder hout wordt gesprokkeld. Er is ook minder risico op ademhalingsproblemen bij de vrouwen doordat ze de rook niet meer inademen. die de rook nu niet meer inademen.

Je kan verhalen lezen, interviews beluisteren en fotos bekijken op onze blog die regelmatig wordt geactualiseerd:

www.communitylinksinternational.wordpress.com

De samenwerking met *Enlaces Comunitarios Internacionales* en jouw schenking aan de organisatie maken deze initiatieven mogelijk. Hopelijk sta je achter al deze en toekomstige verwezenlijkingen en ben je ben je bereid om je schenking te vernieuwen.

Jullie zijn hier natuurlijk ook altijd welkom voor een bezoekje.

Muchas Gracias,

Ina